ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 9ης Ιουλίου 1969*

Στην υπόθεση 10/69,

η οποία έχει ως αντικείμενο αίτηση του tribunal de commerce των Βρυξελλών προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία το εν λόγω δικαστήριο ζητεί, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιόν του μεταξύ

SA Portelange, με έδρα το Koekelberg-Βρυξέλλες,

και

SA Smith Corona Marchant International, με έδρα τη Λωζάννη, **S.C.M. International GmbH, Subsidiary of S.C.M. Corporation,** Ζυρίχη, με έδρα τη Φρανκφούρτη επί του Μάιν, **S.C.M. Corporation,** εταιρία αμερικανικού δικαίου, με έδρα τη Νέα Υόρκη, **S.A.S.C.M. Belgium,** με έδρα τις Βρυξέλλες,

την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 85 της Συνθήκης ΕΟΚ και των εκτελεστικών του κανονισμών,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους R. Lecourt, πρόεδρο, A. Trabucchi και J. Mertens de Wilmars, προέδρους τμήματος, A. M. Donner, W. Strauß, R. Monaco (εισηγητές), και P. Pescatore, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: K. Roemer
γραμματέας: A. van Houtte

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

εκδίδει την παρούσα

Απόφαση

(το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με διάταξη της 18ης Φεβρουαρίου 1969 που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 25 Φεβρουαρίου 1969 το tribunal de commerce των Βρυξελλών υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της ΕΟΚ, προδικαστικό ερώτημα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 85 της Συνθήκης και των εκτελεστικών του κανονισμών.

2 Η αιτούμενη ερμηνεία αφορά τα «αποτελέσματα της προσωρινής ισχύος που αναγνωρίζεται στις συμφωνίες, οι οποίες κοινοποιήθηκαν εντός των προβλεπομένων προθεσμιών στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, πριν όμως αυτή κινήσει τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 9 του κανονισμού 17».

Επί της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου

3 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι εν προκειμένω κοινοποιήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 5, του κανονισμού 17, μία πρώτη συμφωνία περί της διανομής και πωλήσεως γραφομηχανών και λογιστικών μηχανών που συνήφθη την 1η Ιουλίου 1961 μεταξύ της εταιρίας Portelange, αφενός, και της εταιρίας S.C.M. International της Λωζάννης, αφετέρου.

4 Επειδή η συμπληρωματική συμφωνία που επακολούθησε περί της διανομής και πωλήσεως φωτοτυπικών μηχανημάτων και αποτελούσε αυτόνομη συμφωνία, διακρινόμενη από την προγενέστερη σύμβαση, δεν κοινοποιήθηκε, το ερώτημα που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο από το tribunal de commerce των Βρυξελλών δεν τίθεται εν προκειμένω και είναι, επομένως, κατά την άποψη της Επιτροπής, απαράδεκτο.

5 Το άρθρο 177 της Συνθήκης, στηριζόμενο στη σαφή διάκριση μεταξύ αρμοδιοτήτων των εθνικών δικαστηρίων και αρμοδιοτήτων του Δικαστηρίου, δεν επιτρέ-

πει στο τελευταίο να κρίνει τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως ούτε να αμφισβητεί τους λόγους της αιτήσεως ερμηνείας.

6 Το ζήτημα εάν οι διατάξεις ή οι έννοιες του κοινοτικού δικαίου, των οποίων ζητείται η ερμηνεία, εφαρμόζονται πράγματι στην παρούσα περίπτωση, εκφεύγει της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου και υπάγεται στην αρμοδιότητα του εθνικού δικαστηρίου.

7 Εφόσον ένα δικαστήριο ζητεί την ερμηνεία κοινοτικού κειμένου ή νομικής έννοιας περιεχόμενης στο κείμενο αυτό, πρέπει να θεωρηθεί ότι κρίνει την ερμηνεία αυτή απαραίτητη για την επίλυση της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιόν του.

8 Η ένσταση, συνεπώς, της Επιτροπής πρέπει να απορριφθεί.

Επί της ουσίας

9 Η φρασεολογία του άρθρου 85 της Συνθήκης χαρακτηρίζεται από τη διατύπωση ενός απαγορευτικού κανόνα (παράγραφος 1) και των αποτελεσμάτων του (παράγραφος 2) που μετριάζεται από τη δυνατότητα χορηγήσεως εξαιρέσεων από τον κανόνα αυτό (παράγραφος 3).

10 Η εφαρμογή της αυτοδίκαιης ακυρότητας σε ορισμένες συμφωνίες ή ορισμένες ρήτρες της προϋποθέτει, επομένως, ότι η συμφωνία αυτή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του προαναφερθέντος άρθρου χωρίς να είναι δυνατή η επίκληση των διατάξεων της παραγράφου 3.

11 Ο κανονισμός 17, για να επιτρέψει στους ενδιαφερόμενους την επίκληση των διατάξεων του άρθρου 85, παράγραφος 3, προβλέπει ότι οι συμφωνίες ή αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 85, παράγραφος 1, πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιτροπή.

12 Στην περίπτωση συμφωνίας που κοινοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό 17, το απλό γεγονός της κοινοποιήσεώς της δεν μπορεί να σημαίνει ότι η συμφωνία εμπίπτει στην απαγόρευση που θεσπίζει το άρθρο 85, παράγραφος 1.

13 Το ζήτημα, εάν μια τέτοια συμφωνία πράγματι απαγορεύεται, εκτιμάται βάσει οικονομικών και νομικών στοιχείων που δεν πρέπει να θεωρούνται ως δεδομένα,

εάν δεν έχει διαπιστωθεί ρητά ότι η συγκεκριμένη περίπτωση, ατομικά θεωρούμενη, όχι μόνο συγκεντρώνει τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου, αλλά και δεν δικαιολογεί την εξαίρεση που προβλέπει η παράγραφος 3.

14 Εφόσον δεν γίνει τέτοια διαπίστωση, κάθε συμφωνία που κοινοποιήθηκε δεόντως πρέπει να θεωρείται ισχυρή.

15 Ενόψει της ελλείψεως αποτελεσματικών νομικών δυνατοτήτων που θα επέτρεπαν στους ενδιαφερόμενους την επιτάχυνση της εκδόσεως αποφάσεως κατά το άρθρο 85, παράγραφος 3, οι συνέπειες της οποίας είναι ακόμη σοβαρότερες, όσο μεγαλύτερο είναι το απαιτούμενο για την έκδοση της αποφάσεως αυτής χρονικό διάστημα, θα ήταν αντίθετο προς τη γενική αρχή της ασφαλείας δικαίου να συναχθεί από τον μη οριστικό χαρακτήρα της ισχύος των συμφωνιών που κοινοποιήθηκαν το συμπέρασμα ότι, εφόσον δεν αποφάνθηκε η Επιτροπή επ' αυτών, δυνάμει του άρθρου 85, παράγραφος 3 της Συνθήκης, δεν παράγουν πλήρη αποτελέσματα.

16 Αν το γεγονός ότι οι συμφωνίες αυτές παράγουν πλήρη αποτελέσματα μπορεί ενδεχομένως να συνεπάγεται πρακτικές δυσχέρειες, οι δυσκολίες που θα μπορούσαν να προκύψουν από τον αβέβαιο χαρακτήρα των εννόμων σχέσεων που στηρίζονται στις συμφωνίες που κοινοποιήθηκαν θα ήταν πολύ περισσότερο επιζήμιες.

17 Αν η Επιτροπή θεωρεί ότι η εκτέλεση συμφωνίας που κοινοποιήθηκε προσκρούει στους κανόνες του ανταγωνισμού οφείλει να αποφανθεί μέσα σε εύλογη προθεσμία είτε δυνάμει του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης είτε δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 6, του κανονισμού 17.

18 Εφόσον εφαρμόστηκε η παράγραφος 6 του προαναφερθέντος άρθρου 15, οι ενδιαφερόμενοι έχουν ενημερωθεί για το ότι η Επιτροπή θεωρεί, αφενός, ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παραγράφου 1 και, αφετέρου, ότι η εφαρμογή του άρθρου 85, παράγραφος 3, δεν είναι δικαιολογημένη.

19 Οι ενδιαφερόμενοι προβαίνουν, επομένως, από τη στιγμή αυτή στην εκτέλεση της συμβάσεως με ίδιο κίνδυνο.

20 Πρέπει, συνεπώς, να συναχθεί ότι οι συμφωνίες που αναφέρονται στο άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης και έχουν δεόντως κοινοποιηθεί δυνάμει του κανονισμού 17, παράγουν πλήρη αποτελέσματα, εφόσον χρόνο η Επιτροπή δεν

αποφάνθηκε δυνάμει του άρθρου 85, παράγραφος 3, και των διατάξεων του εν λόγω κανονισμού.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

έχοντας υπόψη τα διαδικαστικά έγγραφα,

αφού άκουσε την έκθεση του εισηγητή δικαστή, τις προφορικές παρατηρήσεις των διαδίκων της κύριας δίκης και της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθώς και τις προτάσεις του Γενικού Εισαγγελέα,

έχοντας υπόψη τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και ιδίως τα άρθρα 85 και 177, τον κανονισμό 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, το Πρωτόκολλο περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 20, και τον κανονισμό διαδικασίας του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,

κρίνοντας επί του προδικαστικού ερωτήματος που του υπέβαλε, με διάταξη της 18ης Φεβρουαρίου 1969, το tribunal de commerce των Βρυξελλών, αποφαίνεται:

Οι συμφωνίες που αναφέρονται στο άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης και οι οποίες κοινοποιήθηκαν δυνάμει του κανονισμού 17/62 παράγουν πλήρη αποτελέσματα, εφόσον χρόνο η Επιτροπή δεν αποφάνθηκε δυνάμει του άρθρου 85, παράγραφος 3, και των διατάξεων του εν λόγω κανονισμού.

Κρίθηκε στο Λουξεμβούργο στις 9 Ιουλίου 1969.

Lecourt Trabucchi Mertens de Wilmars Donner

Strauß Monaco Pescatore

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 9 Ιουλίου 1969.

Ο Γραμματέας
A. van Houtte

Ο Πρόεδρος
R. Lecourt